

Marjo Vissers-Kuijpers

voorzitter raad van bestuur Coöperatie VGZ

DE MENS IS BELANGRIJKER DAN ZIJN ZIEKTE

Samenwerking tussen het medische en sociale domein is al langere tijd een hot topic. Recente akkoorden als het IZA, WOZO en GALA staan er vol mee. Ook bij Coöperatie VGZ zien we hoe domein overstijgende samenwerking de instroom in de zorg kan verminderen en bijdraagt aan het toekomstbestendig maken van de zorg.

Inzicht in de gehele patiënt

Een van de rode draden binnen die akkoorden is het vergroten van het inzicht in de patiënt. Zo stelt het Integraal Zorgakkoord: In 2025 beschikken alle inwoners die dat willen over een gebruiksvriendelijke en goed gevulde persoonlijke gezondheidsomgeving (PGO) die van meerwaarde is in het zorgproces en voor iedereen begrijpelijke informatie bevat. Een totaaloverzicht voor de patiënt én de behandelaar. Zo hebben we weer een beeld van de mens als geheel en niet alleen van het stukje ziekte wat je als behandelaar toevallig behandelt. In Spanje zijn ze wat betreft inzicht in de medische en sociale context; de mens als geheel, al veel verder.

Schaalgrootte

In Barcelona brachten we een bezoek aan een eerstelijnscentrum. Een opvallend verschil met thuis was de schaalgrootte. In Nederland werkt de huisarts in een zelfstandige praktijk of samen met andere huisartsen en andere disciplines in een gezondheidscentrum. Kleinschalig. Dat vinden we fijn. In Catalonië is dat anders, zo lijkt. Daar heeft elke patiënt zijn eigen huisarts plus zijn eigen verpleegkundige. Zo organiseren zij de kleinschaligheid. Deze zorgverleners opereren echter vanuit één groot gezondheidscentrum. Elke patiënt kent zijn eigen persoonlijke duo zorgverleners bij naam en voor kinderen is er zelfs een gespecialiseerd duo. In het zorgcentrum Casteldefells werken zo'n 100 mensen samen: huisartsen, wijkverpleegkundigen, kinderartsen, tandartsen, sociaal werkers, diëtisten, psychologen en psychiaters. Samen regelen ze de hele eerstelijnszorg. Ook buiten kantooruren en bij eenvoudige spoed.

Persoonlijk en patiëntvriendelijk

De zorg is patiëntvriendelijk en wordt ook zo gewaardeerd. Patiënten willen als het enigszins kan in die eerste lijn blijven. Ook een manier om instroom in de tweede lijn te voorkomen

en zorg zo dichtbij mogelijk te houden. Oudere patiënten bijvoorbeeld, die 's avonds in een acute situatie terecht kwamen, wilden niet naar de SEH van het ziekenhuis. Want de SEH is veel onpersoonlijker, daar moet je langer wachten en is de patiëntgerichtheid anders.

Samenwerken voor de patiënt en met gegevens

In Casteldefells lieten ze zien hoe de samenwerking georganiseerd was. Door korte lijntjes konden ze snel met elkaar schakelen en via de social workers was er eveneens inzicht in de sociale achtergrond van mensen. Juist hiervoor is er een uitwisseling van informatie tussen gemeente en eerstelijnscentrum mogelijk. In Nederland zou dat door onze interpretatie van de privacy wetgeving niet toegestaan zijn, maar in Spanje vinden ze dit heel normaal; slechts één procent van de inwoners geeft daar geen toestemming voor. Wij keken er jaloezers naar; wat zou er veel mogelijk zijn als al die informatie over de hele mens beschikbaar is op de plek van de behandeling. Hoe effectiever zou onze behandeling dan zijn? Hoeveel sneller zouden we leren wat een behandeling aan effect heeft? Op de mens en de ziekte. Medische en sociale problemen staan niet los van elkaar, maar ook de ene ziekte staat niet los van de andere. Mensen zijn meer dan hun ziekte en dat is maar goed ook.

De kracht van samen

Gegevensuitwisseling blijkt in Nederland een moeilijke te kraken noot. Juridisch én organisatorisch. Iedere instelling heeft zijn eigen werkwijze en dat maakt verandering lastig. Toch ben ik hoopvol dat het de komende jaren zal lukken. In het IZA staat het belang van een goede gegevensuitwisseling uitvoerig beschreven. Ons rest de noeste arbeid om samen de relevante gegevensuitwisseling op te bouwen. Met de voeten in de spreekwoordelijke klei, vanuit de echt relevante doelstellingen. Dat is de kracht van samen. Het kan, dus laten we de mouwen opstropen en aan de slag gaan.

“Gegevensuitwisseling blijkt in Nederland een moeilijk te kraken noot. Juridisch én organisatorisch. Ons rest de noeste arbeid om dit samen op te bouwen.”